

โครงการ “โลกของช้าง” (Elephant World)

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่มีช้างเลี้ยงมากที่สุดในประเทศไทย โดยมีวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างเสมือนหนึ่งสมาชิกในครอบครัว เมื่อปี 2542 จึงได้มีแนวความคิดในการดำเนินการนำช้างสุรินทร์กลับคืนสู่ภูมิลำเนาไม่ต้องออกไปเร่ร่อนในต่างจังหวัด และชุมชนเมืองประกอบกับจังหวัดสุรินทร์ได้จัดตั้งศูนย์คชศึกษา ณ บ้านตากลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นสถานที่ให้ช้างที่ออกไปเร่ร่อนได้กลับมาอยู่รวมกัน แต่มีความ ไม่ต่อเนื่องของการบริหารจัดการ ทางจังหวัดสุรินทร์ได้มอบศูนย์คชศึกษา ให้อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2549 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินโครงการ “นำช้างคืนถิ่น เพื่อพัฒนาสุรินทร์บ้านเกิด” มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อแก้ไขปัญหาช้างเร่ร่อนให้กลับมาอยู่ในถิ่นฐานบ้านเกิดอย่างมีความสุขโดยการรวบรวมช้างที่ออกไปตระเวนเร่ร่อนในต่างจังหวัดให้กลับมาอยู่รวมกันในศูนย์คชศึกษา บ้านตากลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อสื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงวิถีชีวิตความผูกพันระหว่างคนกับช้างและดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติป่าภูดิน ผลการดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาช้างเร่ร่อนให้มีจำนวนลดลงมีความก้าวหน้า และเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ และเมื่อปี 2550 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จมายังศูนย์คชศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ และทรงมีกระแสรับสั่งเกี่ยวกับเรื่องการนำช้างมาแสดงความสามารถต่าง ๆ ให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้รับชม โดยการเก็บค่าเข้าชมในราคาย่อมเยาเพื่อให้ความอยู่ดีและช้างมีรายได้เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพของตน

ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาโครงการให้มีความยั่งยืน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จึงพัฒนาโครงการนำช้างคืนถิ่นเพื่อพัฒนาสุรินทร์บ้านเกิด ไปสู่โครงการ “โลกของช้าง” (Elephant World) โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ คู่กับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับช้างที่ครบวงจร ซึ่งจะพัฒนาพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตาดภูดินกว่าสามพันไร่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับช้างครบวงจรควบคู่กับการอนุรักษ์ช้าง และวิถีชีวิตชาวควยเลี้ยงช้างซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในโลกมีช้างมากที่สุด พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องช้างและวิถีชีวิตของชาวควยเลี้ยงช้างที่มีคุณภาพ สามารถรองรับการหลั่งไหลของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคอีสาน ซึ่งสอดคล้องกับ "นครชัยบุรีรินทร์" คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ซึ่งได้มีแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยความเชื่อมโยงระหว่างการท่องเที่ยวในศิลปวัฒนธรรมแบบโบราณ รวมทั้งเรื่องของโบราณยุคดึกดำบรรพ์ และเส้นทางการท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้นมาใหม่รวมทั้งจุดขายของพื้นที่อีสานตอนใต้ คือ

เรื่องของช้าง โดยแนวทางการรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือวัฒนธรรมของชุมชนในอีสานใต้ ทั้งหมด 4 จังหวัด 20 ชุมชน ในรูปแบบท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และมีที่พักรองรับแบบทั้งโฮมสเตย์ และโรงแรม

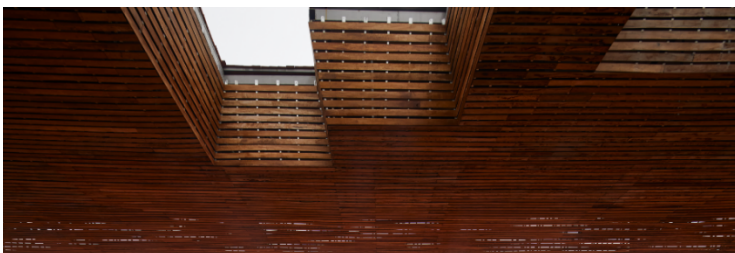
การมุ่งสู่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นประตูสู่ นครวัด - นครธม เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่อยู่ในเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว นครธม ได้สะดวกและรวดเร็วที่สุด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ จึงได้ระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาร่วมพัฒนาโครงการโลกของช้าง (Elephant World) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ปัจจุบันโครงการโลกของช้าง มีช้างในโครงการจำนวน ๘๐ เชือก ประกอบด้วย

๑. กลุ่มช้างแสดง จำนวน ๒2 เชือก อัตราการจ้าง ๑๖,๕๐๐/เชือก/เดือน
๒. กลุ่มช้างแท็กซี่ จำนวน ๒3 เชือก อัตราการจ้าง ๑๒,๐๐๐/เชือก/เดือน
๓. กลุ่มช้างยืน (เล่นน้ำ) จำนวน ๓๕ เชือก อัตราการจ้าง ๑๒,๐๐๐/เชือก/เดือน

ปัจจุบันพื้นที่ภายในโครงการ ประกอบด้วย

๑. ลานวัฒนธรรมและการแสดง

2. หอชมวิว

3. ซุ้มประตูทางเข้าโครงการ

4. อาคารพิพิธภัณฑ์ช้าง

5. โรงเรียนฝึกช้างน้อย

6. พิพิธภัณฑ์โรงช้างสำคัญ

7. หมู่บ้านชาวญาย

โครงการจัดงาน “วันช้างไทย” ประจำปี ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ กำหนดให้วันที่ ๑๓ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันช้างไทย โดยได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เนื่องจากเล็งเห็นว่าหากมีการสถาปนาวันช้างไทยขึ้น จะช่วยให้ประชาชนคนไทยหันมาสนใจ ช้าง รักช้าง หวงแหนช้าง ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการให้ความช่วยเหลืออนุรักษ์ช้างมากขึ้น และผลจากการที่ประเทศไทยมีวันช้างไทยเกิดขึ้น นับเป็นการยกย่องให้เกียรติว่าช้างเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญอีกครั้ง นอกเหนือจากเกียรติที่ช้างเคยได้รับในอดีต ไม่ว่าจะเป็นช้างเผือกในธงชาติหรือช้างเผือกที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศ หรือสัตว์คู่พระบารมีของพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นการยกย่องและให้เกียรติช้าง ซึ่งเป็นสัตว์ที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสุรินทร์ มาตลอดกว่า ๕๐ ปีที่ผ่านมา และได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของช้างไทยที่ถือว่าเป็นสัตว์ที่มีคุณูปการเป็นอย่างยิ่งต่อแผ่นดินไทย จังหวัดสุรินทร์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ร่วมกันจัดงาน “วันช้างไทย” ขึ้นในวันที่ ๑๓ มีนาคม เป็นประจำทุกปี ปีนี้เป็นปีที่ ๒๓ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ได้กำหนดจัดกิจกรรมเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ หมอช้าง ควาญช้างและช้างที่เสียชีวิตไปแล้ว พิธีเซ่นไหว้ศาลปะกำ พิธีบวงสรวงองค์พระพิฆเนศวร กิจกรรมเลี้ยงอาหารช้าง อีกทั้ง เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวศูนย์คชศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ อีกทางหนึ่ง เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว สื่อมวลชนทุกแขนง ตลอดจนประชาชนที่มาร่วมงาน และจากการรับฟังความคิดเห็นความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวพบว่า ส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดงานวันช้างไทยทุกปีเพื่อให้เกียรติช้างยังคงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของช้างไทยที่ถือว่าเป็นสัตว์ที่มีคุณูปการเป็นอย่างยิ่งต่อแผ่นดินไทย

๒. เพื่อยกย่องและให้เกียรติช้าง ซึ่งเป็นสัตว์ที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสุรินทร์

3. เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวโครงการโลกของช้าง (Elephant World) ศูนย์คชศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

กิจกรรมในโครงการ

๑. พิธีเซ็นศาลปะกำ

๒. พิธีสงฆ์/ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่หมอช้าง ควาญช้าง และช้างที่เสียชีวิตไปแล้วซึ่งถือว่าเป็นผู้มีคุณูปการของแผ่นดินไทย

๓. พิธีบวงสรวงองค์พระพิฆเนศวร

4. กิจกรรมเลี้ยงอาหารช้าง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. จังหวัดสุรินทร์

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

3. องค์การบริหารส่วนตำบลกระโพ

4. ปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์

5. องค์การสวนสัตว์พระบรมราชูปถัมภ์

6. องค์การภาคเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ช้างไทย